

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyně Mgr. Lucíí Trejbalovou ve věci

žalobce: **X**, narozen X
státní příslušnost Čínská lidová republika
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 12. 2023, č. j. MV-185101-4/SO-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 10. 10. 2023, č.j. OAM-67030-46/ZM-2021.
2. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zastavil řízení o žalobcově žádosti o zaměstnaneckou kartu podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce podal žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn.
3. Žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití s manželkou, které bylo vydáno dne 22. 9. 2009 a naposledy prodlouženo s platností do 21. 9. 2021.
4. Dne 15. 9. 2021 podal žalobce žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců.
5. V průběhu řízení správní orgán I. stupně zjistil, že manželství žalobce bylo rozvedeno ke dni 30. 7. 2012. Rozhodnutím ze dne 1. 3. 2023 správní orgán I. stupně žádost žalobce zamítl podle § 46 odst. 6 ve spojení s § 46 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců, neboť v době platnosti povolení k dlouhodobému účelu žalobce neplnil účel, pro který mu bylo povolení vydáno. Rozhodnutím ze dne 28. 6. 2023 žalovaná prvostupňové rozhodnutí zrušila z důvodu, že neplnění účelu uděleného dlouhodobého víza nelze nahrazovat neplněním účelu dlouhodobého pobytu.
6. Následně správní orgán I. stupně usnesením ze dne 10. 10. 2023 řízení o žalobcově žádosti zastavil podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce podal žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn. Žalobce nesplňuje podmínku § 45 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, aby mohl žádat o nové povolení k dlouhodobému pobytu – zaměstnaneckou kartu, resp. toto právo mu zaniklo ke dni 30. 7. 2013.
7. Tomuto rozhodnutí se žalobce bránil odvoláním. Napadeným rozhodnutím ze dne 14. 12. 2023 žalovaná prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Konstatovala, že se žalobce rozvedl, proto se na něj vztahuje § 45 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Doba pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu jednoho roku uplynula, tudíž žádost podal v době, kdy k jejímu podání nebyl oprávněn a správní orgán I. stupně v souladu s § 169r odst. 1 písm. d) řízení zastavil. Žalovaná dále uvedl, že je jí známa neúspěšná snaha žalobce o vydání jiných pobytových oprávnění – povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinným a prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, kterým nebylo vyhověno, resp. řízení bylo zastaveno. Platnost pobytového oprávnění žalobci skončila ke dni 29. 11. 2023. Žalovaná nezpochybnila možnost pobývat na území ČR na základě dvou účelů pobytu. Zdůraznila ale, že žalobce si byl vědom toho, že manželství bylo rozvedeno, přestal tak plnit účel dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny, jež ho opravňovalo k volnému přístupu na trh práce. Jeho situace se tedy lišila od případu řešeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 10. 2018, č. j. 1 Azs 255/2018-24, na který žalobce odkazoval. Žalobce sice žádost o zaměstnaneckou kartu podal v souladu s § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců, avšak stávající účel pobytu již neplnil. Dle žalované § 45 uvedeného zákona lze aplikovat na oprávněnost podání žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu při zjištění neplnění předchozího účelu pobytu, kterým je společné soužití rodiny.

II. Žaloba

8. Ve včasné žalobě žalobce namítal chybnou aplikaci § 45 zákona o pobytu cizinců na jeho žádost o zaměstnaneckou kartu podanou dle § 42g uvedeného zákona. Podle žalobce není zřejmé, z jakého důvodu správní orgán I. stupně jeho žádost posuzoval jako žádost o povolení k pobytu za jiným účelem podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Zákonná úprava v § 42g odst. 5 uvedeného zákona přitom podání žádosti umožňovala. Žalobce zdůraznil, že cizinec může být držitelem dvou povolení k dlouhodobému pobytu, nejedná se potom o změnu účelu pobytu ve smyslu § 45 zákona o pobytu cizinců a uvedené ustanovení se na cizince žádajícího o další pobytové oprávnění nevztahuje. To byl i případ žalobce, který stále žádá o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny a zároveň usiluje o získání dalšího pobytového oprávnění – zaměstnanecké karty. Správní orgán I. stupně nesprávně ztotožnil žádost o změnu účelu pobytu podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se žádostí o vydání dalšího pobytového oprávnění – zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 5 uvedeného zákona. Správní orgán nemůže svévolně rozhodnout, že žádost je podána podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a zastavit řízení podle § 169r odst. 1 písm. d) tohoto zákona.
9. K argumentaci žalované žalobce uvedl, že přes žádosti o další pobytová oprávnění vždy usiloval a stále usiluje o udržení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny kvůli dcerám, což zákonná úprava umožňuje, ačkoli jeho manželství bylo rozvedeno a žalobce přestal plnit účel pobytu – sloučení s manželkou. Žalovaná tak nesprávně dovodila, že žalobce usiluje o změnu účelu pobytu, nikoli o získání dalšího pobytového oprávnění. K prokázání svých tvrzení žalobce odkázal na správní žalobu řešenou zdejšími krajským soudem pod sp. zn. 58 A 9/2023, kterou napadl rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení povolení k pobytu.
10. Dále se žalobce vymezil vůči argumentaci žalované § 98 písm. l) zákona o pobytu cizinců. Zdůraznil, že podmínkou volného přístupu na pracovní trh je nejen formální držení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, ale společné soužití musí být i fakticky realizováno. To potvrdila i žalovaná, když uvedla, že neplněním účelu pobytu žalobce pozbyl volný přístup na trh práce. Pokud chtěl žalobce nadále pracovat, nezbyvalo mu než požádat o zaměstnaneckou kartu, přestože stále usiloval a usiluje rovněž o prodloužení a zachování povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny.
11. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí soud zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení žalované, požadoval náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalované

12. Žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žaloba nepřinesla novou argumentaci. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Náhradu nákladů nepožadovala.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející krajský soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s., vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Skutkové okolnosti případu nejsou sporné. Podstatou sporu je aplikace § 45 zákona o pobytu cizinců na případ žalobce, který jako držitel platného povolení k dlouhodobému

pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ve smyslu § 42a zákona o pobytu cizinců, konkrétně s manželkou, cca po 9 letech od rozvodu podal žádost o zaměstnaneckou kartu.

15. Žalobce podal žádost o zaměstnaneckou kartu ve smyslu § 42g zákona o pobytu cizinců, tedy dle systematiky zákona o pobytu cizinců o jedno z povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, které cizince opravňuje k přechodnému pobytu na území ČR delšímu než 3 měsíce a k výkonu zaměstnání na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána, nebo byla oznámena za splnění podmínek uvedených v odstavcích 7 až 10 uvedeného ustanovení.
16. Správní orgány nikterak nezpochybňovaly, že žalobce je jako držitel povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 42a zákona o pobytu cizinců oprávněn podat na území ČR ministerstvu žádost o zaměstnaneckou kartu, a to v souladu s § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců.
17. Soud však plně souhlasí s argumentací správních orgánů, že na žalobce jako na cizince pobývajícího na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny se vztahují nejen pravidla stanovená pro vydání zaměstnanecké karty zakotvená v § 42g a § 42h zákona o pobytu cizinců, ale také ustanovení § 45 zákona o pobytu cizinců, která stanoví zvláštní pravidla pro žadatele o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem – rozuměno za dalším než povoleným účelem. K tomuto závěru je třeba dospět za užití logického a eurokonformního výkladu s odkazem na čl. 15 odst. 1, 3 a 4 směrnice Rady č. 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny, jehož transpozice je obsažena právě v § 45 zákona o pobytu cizinců. Zákonodárce v uvedeném ustanovení zakotvil možnost držitele povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny požádat o vydání samostatného pobytového oprávnění za jiným účelem, a to za podmínek stanovených v odst. 1 a 2 uvedeného ustanovení. V odstavcích 3 a 4 tohoto ustanovení pak pamatoval na situace úmrtí nositele oprávnění ke sloučení rodiny a rozvod a zakotvil podmínky, za nichž může držitel pobytového oprávnění za účelem společného soužití rodiny získat povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem. V podrobnostech si soud dovolí odkázat na odůvodnění správního orgánu I. stupně na str. 3 a 4 prvostupňového rozhodnutí.
18. V souladu s § 45 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců byl tedy žalobce jako cizinec s povoleným dlouhodobým pobytem za účelem sloučení rodiny, který vstoupil na území za účelem společného soužití rodiny podle § 42a zákona o pobytu cizinců, oprávněn po 3 letech pobytu na území požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem, tedy i vydání zaměstnanecké karty jako jedno z povolení k dlouhodobému pobytu. Je třeba odmítnout argumentaci žalobce, že správní orgán I. stupně neposuzoval jeho žádost jako žádost o vydání zaměstnanecké karty. Dovedil však, že se na tuto žádost, jež je svou podstatou z pohledu žalobce žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem jako samostatné pobytové oprávnění, vztahují speciální pravidla zakotvená v § 45 zákona o pobytu cizinců.
19. Tedy i pravidla umožňující cizinci dlouhodobě pobývajícímu na území ČR za účelem společného soužití rodiny získat samostatné pobytové oprávnění v případě úmrtí nositele oprávnění ke sloučení rodiny nebo v případě rozvodu.
20. V souladu s § 45 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *cizinec, který vstoupil na území za účelem společného soužití rodiny podle § 42a a je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za tímto účelem, je oprávněn požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem v případě rozvodu s nositelem oprávnění ke sloučení rodiny, pokud měl ke dni rozvodu na území povolen pobyť po dobu nejméně 3 let; podmínka délky pobytu neplatí, pokud tento cizinec v důsledku*

uzavření sňatku s nositelem oprávnění ke sloučení rodiny pozbyl státní občanství České republiky. Podle § 45 odst. 6 zákona o pobytu cizinců platí, že oprávnění podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu podle odstavce 3 nebo 4 zaniká uplynutím 1 roku ode dne, kdy tento důvod nastal.

21. Z citovaných ustanovení vyplývá, že žalobce mohl získat po rozvodu s manželkou, která byla nositelem oprávnění ke společnému soužití rodiny na území, povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem, mj. zaměstnaneckou kartu jako povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, při splnění podmínek stanovených v § 45 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a současně podmínek stanovených pro tento konkrétní typ povolení k dlouhodobému pobytu. Takovou žádost však žalobce mohl podat v souladu s § 45 odst. 6 zákona o pobytu cizinců pouze ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy důvod pro podání žádosti nastal, tedy ve lhůtě 1 roku od rozvodu, tj. v projednávané věci tedy do 30. 7. 2013. Podal-li žalobce žádost o zaměstnaneckou kartu jako jedno z povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR po této lhůtě, tedy v době, kdy k tomu podle § 45 odst. 6 zákona o pobytu cizinců již nebyl oprávněn, správní orgán I. stupně řízení o této žádosti zastavil v souladu s § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, dle kterého platí, *usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby platnosti a doby pobytu na území na dlouhodobé vízum, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn; to neplatí, pokud je o dříve podané žádosti rozhodováno poté, co začala běžet lhůta, v níž byl cizinec oprávněn tuto žádost podat.*
22. Pro úplnost soud dodává, že žalovaná přistoupila na žalobcovy námitky, že cizinec může být držitelem dvou povolení k dlouhodobému pobytu. Odlišila však žalobcův případ od případu řešeného rozsudkem NSS ze dne 17. 10. 2018, č. j. 1 Azs 255/2018-24, když zdůvodnila, že žalobce jako držitel povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 42a zákona o pobytu cizinců, a to s manželkou s povoleným trvalým pobytem, měl volný přístup na pracovní trh, a neměl tedy na rozdíl od cizince ve věci řešené shora označeným rozsudkem po dobu platnosti tohoto povolení důvod žádat o vydání zaměstnanecké karty. Pokud tuto žádost podal, podal ji nepochybně při vědomí toho, že již přestal splňovat dosavadní účel vydaného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny z důvodu rozvodu, což bylo ostatně důvodem jeho snahy získat povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití s dcerami, resp. snahy o prodloužení platnosti dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny.
23. Dále lze uvést, že výklad § 98 písm. l) zákona o zaměstnanosti ze strany žalované není nesprávný. Dle komentářové literatury, konkrétně STÁDNÍK, J., KADLEC, M., DEKAN, J., SEIDL, P., PASTORKOVÁ, M., KALVODA, A. *Zákon o zaměstnanosti. Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-2-29]. ASPI_ID KO435_p12004CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X., „volný vstup na trh práce má dále cizinec disponující povolením k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, jestliže se jedná o společné soužití rodiny s cizincem s povoleným trvalým pobytem, ...“. Žalovaná tedy správně uvedla, že žalobce disponoval pobytovým oprávněním, na základě kterého požíval volného přístupu na trh práce, který byl pro něj ve srovnání se zaměstnaneckou kartou příznivější. Závěry žalované, že žalobce neplněním účelu pobytu pozbyl volný přístup na trh práce, žalobce nezpochybnil.
24. Soud však přesto musí argumentaci žalované zčásti korigovat. Neplnění účelu dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny, kterým žalobce ve smyslu § 42a zákona o pobytu cizinců dosud disponoval, nebylo nosným důvodem rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Tímto důvodem bylo uplynutí roční lhůty dle

§ 45 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve které je cizinec, který vstoupil na území za účelem společného soužití rodiny podle § 42a a je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za tímto účelem, oprávněn požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným než dosavadním účelem společného soužití rodiny.

25. Výklad, kterého se žalobce domáhá, tedy že žádost o vydání zaměstnanecké karty jako jedno z povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR se i v případě rozvedeného cizince, jenž je dosud držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny ve smyslu § 42a zákona o pobytu cizinců, posuzuje pouze z hlediska splnění podmínek a náležitostí stanovených v § 42g a § 42h zákona o pobytu cizinců, by znamenal, že ustanovení § 45 odst. 4 a 6 zákona o pobytu cizinců by bylo obsolentním.

V. Závěr a náklady řízení

26. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
27. Ve věci soud rozhodoval, aniž nařídil ústní jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., za výslovného souhlasu žalobce i žalované.
28. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého, *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*
29. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, ostatně mu žádné náklady řízení přesahující běžný rámec činnosti správního orgánu nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Mgr. Lucie Trejbalová,
samosoudkyně